1849. N°. 106.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 3 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Cents afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 September.

Men verneemt dat door J. Wijtenburg de Vries en J. Planjer alhier, aanvraag is gedaan tot de geregelde vaart eener Schroef-stoomboot voor passasiers en goederen, tusschen deze stad en Amsterdam, en zulks met aandoening der navolgende plaatsen, als: Leyderdorp, Achthoven, Koudekerk, 's Molenaarsbrug, Oudshoorn, Alphen, Gousluis, over het Tolhek, Vrouwenakker, Uithoorn en Ouwerkerk.

Reeds zouden er onderhandelingen bestaan met bovengezegde ondernemers en de Heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel te Amsterdam, die op hun etablissement aldaar gezegde Schroef-stoomboot zouden vervaardigen.

Verder verneemt men dat de veerschippers der gewone schuiten uitgenoodigd zijn, indien zij mogten meenen hierdoor benadeeld te kunnen worden, zich deswege met de ondernemers te verstaan.

— Sedert de laatste opgave van Dingsdag den 28sten dezer, zijn alhier aangegeven 2 Cholera-lijders, overleden 1, hersteld 2. Totaal 1,340; overleden 756; hersteld 510; in behandeling 74.

— Z. M. heeft aan de Commissie voor de Tentoonstelling te Delft opgedragen, om aan al de inzenders van voorwerpen de tevredenheid te betuigen, waarmede Z. M. die tentoonstelling bezigtigd heeft. Het was de Commissie bijzonder aangenaam, aan die inzenders dat bewijs te mogen geven van 's Konings opmerkzaamheid en hooge belangstelling in de Vaderlandsche nijverheid. Ook in onze stad hebben HH. Fabrikanten deswege zeer voldoende brieven van genoemde Commissie ontvangen.

— De Staatscommissie voor het Hooger Onderwijs is den 30sten weder te Haarlem vergaderd geweest.

— De Commissie tot afneming der examina heeft dien dag geëxamineerd 10 jongelieden en 6 toegelaten.

Zij heeft gisteren hare laatste vergadering gehouden, ten einde de hoofdpunten van het aan de Regering in te dienen verslag vast te stellen. Na afloop daarvan is door den Voorzitter der Commissie aan de leden een diner gegeven in het logement de Gekroonde Man, onder Bennebroek.

— In de *Staats-Courant* van heden is opgegeven de uitslag der trekking van de loterij van voortbrengselen der Nijverheid te Delft.

— Men verneemt dat de groote jagt in deze provincie den 10den dezer geopend wordt.

'sGRAVENHAGE, 1 September.

Z. M. den Koning benevens Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen, Z. K. H. Prins Hendrik en verder gevolg vertrekken heden met den tweeden trein naar Amsterdam, tot het bijwonen van het te water laten van Zr. Ms. stoomschip Pluto, en worden heden avond terug verwacht.

— Het op eergisteren door Z. M. gegeven diner, werd bijgewoond door Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen, en Z. K. H. Prins Hendrik, en voorts door Z. Exc. den Minister van Buitenl. Zaken, en door al de Ministers der Buitenlandsche Mogendheden, enz.

— Z. K. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen heeft heden weder ten Hove het middagmaal gebruikt, en daarna zich begeven naar Z. K. H. Prins Frederik, op het Huis de Paauw.

— Gisteren avond heeft Z. Exc. de Minister van Buitenl. Zaken, in het hôtel Fabri, eene langdurige conferentie gehouden met den Minister van Frankrijk.

— Den 29sten heeft de Fransche Gezant een groot diner gegeven, waarbij de Heer Pierre N. Bonaparte, en onder meer andere aanzienlijke personen, ook de Deensche Gezant tegenwoordig zijn geweest. — Gisteren heeft de Heer Bonaparte weder ten Hove gedineerd, en was hij voornemens, om heden de terugreis naar Parijs aan te nemen.

— De Heer Wichers, Minister van Justitie, heeft ingevolge het verleende verlof deze residentie verlaten, tot het doen eener buitenlandsche reis.

— Heden heeft de nieuw benoemde Voorzitter in het Geregtshof van Gelderland, de Heer v. Rappard, den eed voor den Hoogen Raad afgelegd. De Voorzitter van den H. Raad heeft Z. E. G. A. zijn genoegen betuigd, dat het Z. M. had behaagd, hem in eene betrekking te herstellen, welke hij te voren met zoo veel luister had bekleed.

AMSTERDAM, 31 Augustus.

Door de Nederlandsche Handelmaatschappij zijn voor deze stad bevracht 6, voor Rotterdam 4, voor Dordrecht 1 en voor Middelburg 1 schip.

— Men verneemt dat er in de gemeente Kralingen, bij Rotterdam, op het terrein naast de naast de Nieuwe Kerk der Hervormde gemeente zal worden opgebouwd, eene nieuwe school en bijbehoorende onderwijzerswoning, waarvan de kosten, het terrein daaronder begrepen, op circa ƒ 18,000 zijn geraamd, en waartoe het rijk en de provincie de gemeente met 1/3 der kosten, als *don gratuit*, zullen te gemoet komen.

Aan deze school was sedert lang eene zoo dringende behoefte, dat bijna de helft der kinderen van geschikt onderwijs moesten verstoken blijven. Het is aan den onvermoeiden ijver van den Burgemeester der gemeente te danken, dat, na veel tegenstand en zeer lange deliberatie, eindelijk dit nuttig werk zal tot stand komen.

UTRECHT, 30 Augustus.

Men verneemt, dat de algemeene Synode der Nederl. Hervormde kerk, in de maanden Julij en Augustus vergaderd, na kennis genomen te hebben van de talrijke consideratiën der Provinciale kerkbesturen, der Klassikale besturen, der Kerkeraden, der Provinciale collegien van toezigt en der Kerkvoogdijen, op het Concept-Reglement voor het bestuur der Hervormde kerk bij haar ingekomen, geoordeeld heeft, voornd. Reglement in zijn geheel niet te mogen aannemen, en evenmin hetzelve ter wijziging ter hand te kunnen nemen.

Men weet tevens, dat de Synode desniettegenstaande besloten heeft, ernstig en krachtig in het werk der revisie van de Kerkelijke reglementen voort te gaan. Daartoe heeft zij zoowel de beide Concept-Reglementen van 1847 en 1848 met al de daarop ingekomen stukken op nieuws in handen gesteld der algemeene Synodale Commissie, ten einde aan de Synode van 1850 een nieuw gerevideerd Concept-Reglement aan te bieden, dat aan de behoeften der Hervormde kerk, nu door de ingeleverde consideratiën meer kenbaar geworden, zou kunnen voldoen; als zelve in hare zitting van 1849 datgene gerevideerd, waaraan de Hervormde kerk reeds nu dringende behoeften heeft. Zij heeft daarom provisioneel gearresteerd eene revisie van die hoofdpunten in het vigerende Reglement, welke op de verkiezing en zamenstelling der Kerkelijke besturen enz. betrekking hebben, en bepaald, dat de leden der verschillende Kerkelijke besturen door de kerk zullen benoemd worden, en dat deze vrije kerkelijke keuzen zullen uitgaan van de Klassikale vergadering.

Te gelijk heeft zij maatregelen beraamd, waardoor zoodanige kerkelijke verkiezingen reeds zouden kunnen worden gedaan op de Klassikale vergaderingen in Junij 1850, en de nieuwe Kerkbesturen spoedig daarna in werking komen. Deze provisioneel gearresteerde revisie kan vervolgens met de volledige herziening van het Algemeene reglement en de overige Kerkelijke reglementen in behoorlijk verband gebragt worden, en als toepassing van het beginsel der zelfstandigheid van de kerk in betrekking tot hare vertegenwoordiging daarin worden opgenomen. *(Prov. Utr. Cour.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Augustus.

In de laatste week hebben in deze hoofdstad 2457 sterfgevallen plaats gehad, zijnde dit nog ruim 200 meer dan de vorige week, toen dat cijfer reeds het dubbel bedroeg van het gewone getal.

BELGIE.

Den 26sten dezer, des voormiddags ten 10 ure, had te Gend de eerste zitting plaats van het vroeger aangekondigde *Nederlandsch Letterkundig Congres*, in de groote gehoorzaal van het prachtige Universiteitsgebouw, onder de regering van Koning Willem gesticht, wiens naam, eenmaal uitgewischt, thans weder met groote letters in den voorgevel prijkt, en wiens tribune, met het Nederlandsche wapen voorzien, in genoemde zaal in het oog valt. Eene schaar van geletterde en aanzienlijke personen, uit de verschillende Belgische gewesten en ook uit Noord-Nederland zaamgekomen, benevens een talrijk publiek, woonden deze zitting bij, gedurende welke zich een- en andermaal een zangkoor deed hooren. De Voorzitter der uitvoerende

Commissie, Dr. F. A. Snellaert, (van Gend) ving de werkzaamheden aan, met in eene gepaste aanspraak het doel van het Congres aan te wijzen. De Heer P. van Duyse (van Gend) droeg daarop een gedicht voor, getiteld: *het Nederlandsch Letterkundig Congres*, dat meermalen door luide bravo's werd afgebroken. Voorts ging men over tot de benoeming van een vast bureau, waartoe werden voorgedragen: tot eersten Voorzitter Prof. A. des Amorie van der Hoeven (van Amsterdam), tot tweede Voorzitters Prof. J. David (van Leuven) en de Heer B. Schreuder (van Maastricht), en tot geheimschrijvers de Heeren Ph. Blommaert (van Gend) en J. A. Alberdingk Thijm (van Amsterdam). Nadat deze Heeren, de voor hen bestemde zetels hadden ingenomen, dankte de Heer van der Hoeven het Congres in eene gelukkige improvisatie; van alle banken rezen gejuich en bravo's op, toen hij zeide zich te beschouwen als een broeder teruggekomen onder zijne broeders, en zichzelven minder te wantrouwen te midden van *stamgenooten en taalverwanten*.

Er werd een brief voorgelezen van de Maatschappij van Ned. Letterkunde te Leyden, houdende betuiging van levendige deelneming in het doel en in de werkzaamheden van 't Congres. Men las ook andere brieven voor, waarin Nederlandsche geleerden en letterkundigen hun leedwezen te kennen gaven, dat zij hun voornemen, om 't Congres bij te wonen, niet konden uitvoeren; een dezer brieven was van den beroemden dichter Tollens.

Veertien redenaars zijn ingeschreven; zij zullen het woord voeren over onderscheiden onderwerpen van philologie, van eigenlijke letterkunde, van geschiedenis, van biographie enz. Ongeveer de helft dezer redevoeringen zal tot beraadslagingen kunnen aanleiding geven. Nog onderscheiden andere redenaars verwacht men op het spreekgestoelte. Maandag en Dingsdag vergadert het Congres weder, en beide dagen zullen er denkelijk morgen- en avondzittingen zijn. De eerste der ingeschreven redenaars, de Heer de Jager, van Rotterdam, lid der Maatsch. van Ned. Letterk., bekend door zijne belangrijke Taalkundige geschriften, betoogde dat het nuttig was eene gemeenschappelijke rigting te geven aan den arbeid der letterkundigen van België en Nederland. Deze rede, afgebroken en gevolgd door luide toejuiching der vergadering, besloot de werkzaamheden van den dag.

De Regering der stad deed hare belangstelling in het Congres blijken, door na den afloop der eerste zitting eene herhaling te doen plaats hebben van de prachtige cavalcade, verschillende tijdvakken uit de geschiedenis der Graven van Vlaanderen voorstellende. De optogt, die vijf uren duurde, had duizende aanschouwers bijeengelokt.

Den 27sten dezer, des voormiddags, werden de werkzaamheden van het Congres voortgezet. Prof. J. David (van Leuven) sprak eene rede uit over de noodzakelijkheid voor den Nederduitschen schrijver, om acht te geven op het levend gebruik der taal. Eenige volgende sprekers bepaalden de aandacht bij den toestand der letterkunde in België.

De Heer de Haerne, lid der Kamer van Vertegenwoordigers, sprak tot bemoediging der voorstanders van de zaak der Nederlandsche taal; hij drong aan op eene innige vereeniging van alle volkeren van den Nederlandschen stam. Nog spraken Prof. Verspreeuwen en de Heer Sleeckx over de Vlaamsche taal en hare schrijvers.

Ten drie ure vereenigden de leden van het Congres en verscheidene Vlaamsche genootschappen zich ten stadhuize, van waar zij zich in optogt naar den St. Amandsberg begaven, tot bijwoning der inwijding van het voor wijlen den vermaarden Dichter Ledeganck opgerigte gedenkteeken, vervaardigd door den Beeldhouwer van Arendonck te Antwerpen. Bij die gelegenheid werd onder anderen ook eene toespraak gehouden door Prof. des Amorie van der Hoeven, van Amsterdam.

Des avonds kwamen de leden van het Congres tot een vriendschappelijken maaltijd bijeen.

Den 28sten heeft het Congres nog eene zitting gehouden, waarin vele sprekers het woord hebben gevoerd, en in welke, op voorstel van den Heer Gerth van Wijk, eene Commissie is benoemd, belast met de zamenstelling van een woordenboek voor geheel Nederland en België. Als leden dier Commissie zijn gekozen de Heeren: van der Hoeven, A. Thym, Halbertsma, Snellaert, Cracco en van Duyse. — Van de Nederlandsche leden hebben gesproken de Heeren: Suringar, over den nadruk van Nederlandsche werken in België, en omgekeerd; I. A. Nijhoff, over den oorsprong van den Nederlandschen Boekhandel, en B. ter Haar, van Amsterdam, welke laatste een Dichtstuk heeft voorgedragen. Er is verder eene Commissie benoemd, om, in navolging van de Boekhandels-vereeniging te Leipzig, te Antwerpen eenen centralen Nederduitschen boekhandel te organiseren. De Heeren Suringar, I. A. Nijhoff, Delcour, Snellaert en St. Genois zijn tot leden dezer commissie gekozen.

Den 29sten zijn de werkzaamheden gesloten met de voordragt van een dichtstuk van den Heer Alberdingk Thym en eene toespraak van den Voorzitter des Amorie van der Hoeven, waarbij deze, gewagende van de gebeurtenissen van 1830, heeft verklaard, dat de afscheiding van België en Nederland het werk is geweest van de groote Mogendheden; dat die afscheiding mitsdien het werk is van menschen; maar dat de broederschap tusschen de Belgen en Nederlanders het werk is der Voorzienigheid.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Augustus.

De Regtbank heeft thans het Voorloopig Bestuur aangesproken voor ruim 40,000 volle fleschen wijn, die op den 23sten Februarij in de kelders der Tuilerien lagen, en nu alle weg of ledig zijn. Sommige vinden die vordering zeer ongepast; wijl men het toch als zeker kan aannemen, dat zij uitgedronken werden op het welzijn der jeugdige Republiek.

— De Abt Châtel, de stichter der Fransche Kerk, stond heden voor het Hof van Assises teregt wegens het oprigten van geheime genootschappen en het doen van pogingen tot omkooping der soldaten van het garnisoen van Parijs. Hij verklaarde, dat hij de Christelijke republiek had gepredikt, zoo als Christus die verstond; eene republiek, welke niets anders is dan die, welke de socialisten willen invoeren. De jury heeft hem niet schuldig verklaard.

SPANJE.

MADRID, 24 Augustus.

De Hertog van Soto-Mayor neemt de portefeuille van Financiën niet aan. Bravo Murillo zal dus waarschijnlijk met die portefeuille belast worden. Hij zou zich reeds, zoo als men meldt, met eene groote financiële hervorming bezig houden.

SARDINIE.

TURYN, 24 Augustus.

De begrooting van uitgaven van 1849—50 bedraagt meer dan 110 mill. fr. De Minister deze begrooting aan de Kamers indienende, heeft daarbij verklaard, dat, hoewel eene vermindering van uitgaven hoogst wenschelijk was, vooral wegens de verminderde welvaart des Rijks, daaraan echter in de eerste jaren nog niet zal kunnen gedacht worden, omdat het onderhouden van een leger en het aanvullen der magazijnen groote kosten zullen vereischen.

ITALIE.

ROME, 20 Augustus.

De onderhandelingen te Gaëta blijven onvruchtbaar. De aanbevelingen der eenvoudigste veranderingen in het oude stelsel worden met heftigheid tegengesproken en verworpen. Men wil geen burgerlijke ambtenaren dulden, noch de consulta een beslissende stem ten aanzien der belastingen verleenen. Het *Journal des Débats* dat bij lange na, geen onwenteling gezind is, zegt dat het Pauselijk gezag op zulke grondslagen hersteld, zich een veel spoediger en meer onvermijdelijken val voorbereidt dan de eerste was.

Voorts heeft de Regerings-Commissie het besluit genomen al de vrijcorpsen en uitgetrokken burgerwachten te ontbinden, wier instandhouding de Generaal Oudinot had beloofd, hetgeen almede niet weinig verbittering wekt.

— De voorwaarden, waarop Venetië zich heeft moeten overgeven, zijn hoofdzakelijk de volgende: de vreemde officieren die tegen hunnen wettigen Souverein gestreden hebben, alsook alle vreemde militairen, en zij, welker namen op eene afzonderlijke lijst vermeld staan, zullen de stad moeten verlaten; het muntpapier wordt tot op de helft der daarop uitgedrukte waarde verminderd; het zal alleen in Venetië en Chioggia behoeven te worden aangenomen, en in die plaatsen als wettig betaalmiddel gelden; — het zal binnen een bepaalden tijd behooren te worden ingewisseld, geheel alleen ten koste der stad Venetië; doch die stad zal daarentegen worden vrijgesteld van het betalen van oorlogskosten aan Oostenrijk. De overgaaf zal den 24sten dezer gedeeltelijk aanvangen en den 31sten geheel behooren te zijn afgeloopen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 28 Augustus.

De Minister van Binnenl. Zaken, von Manteuffel, heeft gisteren, over de betrekkingen tusschen Pruissen en het overige Duitschland, ten opzigte eener algemeene staatsregeling, onder anderen gezegd: dat de Regering steeds te midden der gevaren op de aloude Pruissische trouw heeft gerekend en zich niet heeft bedrogen; maar juist daarom, omdat de Pruissische banier overal geacht in Duitschland wappert, durft zij niet ontkennen, dat Duitschland regten op Pruissen, Pruissen pligten tegenover Duitschland heeft. Wij hebben, zeide de spreker, niet op Duitschland gesteund; hoe zal men op iets steunen, dat nog niet geheel bestaat? Maar was ons oog steeds op Duitschland gerigt, zoo heeft het toch ook bij al de moeijelijkheden, die zich opdeden, niet aan bewijzen ontbroken, dat Duitschland ook op ons wacht. Wij hebben ons kunnen noch mogen onttrekken, aan den drang der omstandigheden. Voor alles hebben wij echter de trouw gehandhaafd, en zullen die ook in het vervolg handhaven; wij zullen heden niet terugtrekken, wat wij gisteren nog prezen. Wij zullen de gevolgen onzer handelingen weten te dragen. De eenige weg die tot grootheid leidt, is om regtuit te gaan, zonder ter regter of ter linker zijde af te wijken. Zoo genaakt men het doel, dat niet zoo ver verwijderd is als sommigen het willen doen voorkomen. Dat de sterken en magtigen met scherpe wapenen worden aangetast, is eene bekende waarheid. Wij mogen doen en verkrijgen wat wij maar willen, de slechte drukpers zal ons steeds honen, en dit des te meer hoe hooger wij stijgen. Onze ergste vijanden zijn nogtans de mannen der anarchie, die al het bestaande willen omverwerpen. Wij moeten vermijden, dat de tribune de weergalm worde eener roepstem, welke beter buiten deze muren past. Vele der geuite bewoordingen hebben in het leger des vijands vreugde verspreid; vele clubs koesteren verwachtingen omtrent den Duitschen rijksdag, welke wij niet deelen. Wij willen een huis bouwen, dat met zijn dak den vrede beschermt en vrij is van goddeloosheid en ontrouw, geen tempel voor de heerschappij van willekeur of de souvereiniteit des volks. De mededeelingen door de regering aan de kamer gegeven, zijn, naar ik meen, van dien aard, dat zij het beide eens zullen zijn. Laat ons dan niet om vormen redetwisten. Dat wij voor alles openhartig zijn en niet vergeten doel en middel voor elk duidelijk open te leggen. Wij hebben met opregtheid gehandeld, en dat is een sterk wapen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Augustus.

De Keizer heeft eene proclamatie aan het leger uitgevaardigd, waarin hij het dank zegt voor zijne betoonde dapperheid in het bedwingen van den opstand.

— De Minister van Oorlog is den 21sten Komorn binnengetrokken.

— De vervolging des vijands heeft zulke voldoende uitkomsten opgeleverd, dat op dit oogenblik geheel Zevenbergen en het Bannaat van opstandelingen gezuiverd zijn. Alleen tusschen Menadia en Orsova zwerven nog eenige duizende manschappen van het Poolsche legioen rond, die weldra verstrooid zullen worden.

Den 19den werden in het dal van Thot-Varad 72 stukken geschut van Vecsey en 100 bagagie-wagens buit gemaakt. Nadat het grootste gedeelte van dit corps zich ontbonden had, en Vecsey zelf gevlugt was, heeft het overschot daarvan, bestaande uit 7000 man met 1000 paarden, 4000 geweren en 2 stukken geschut, zich den 20sten bij Boros Jorö aan het Russische leger overgegeven.

De onder Bem en Guyon staande opstandelingen werden onophoudelijk vervolgd. Den 17den vroegen zij van den Russischen Generaal Luders eenen wapenstilstand van 24 uren, die hun werd toegestaan, met uitnoodiging om zich op genade of ongenade over te geven. De opstandelingen hielden eenen krijgsraad; Bem, Guyon en vele Officieren wilden den strijd voortzetten, maar de troepen weigerden zulks. Bem en Guyon ontvlugtten heimelijk, en reeds den 18den gaf het grootste gedeelte van het corps, ongeveer 8000 man sterk, zich aan de Russen over, welke naar Hermannstadt zijn vervoerd.

Omstreeks 1000 man der opstandelingen verstrooiden zich in het gebergte aan beide zijden van de Marosch, en het overschot, bestaande uit 4 à 5000 man, met verscheidene honderden bagagie-wagens en eene groote hoeveelheid krijgsbehoefte, werd gevangen genomen en over Fascet naar Temeswar gebragt. De Generaal der opstandelingen, Dessewffy, heeft zich aan den Generaal Wallmoden overgegeven; Kmety is ontsnapt.

Bij gevolg werden in de laatste dagen bij Fascet, Deva, Dobra en Karansebes, het corps van Görgey niet medegerekend, meer dan 25,000 man gevangen genomen, en 176 stukken geschut veroverd.

De Veldmaarschalk, Vorst Paskewitsch, heeft de aanvoerders der opstandelingen, de voormalige leden van den Rijksdag, alle krijgsgevangenen en al het materieel aan de Oostenrijksche troepen overgegeven. Er zijn uitgebreide maatregelen genomen om de gevangenen en het materieel behoorlijk over te nemen en deels naar Arad, deels naar Temeswar te brengen. In de vesting Arad bevindt zich een onmetelijke voorraad van allerlei behoeften.

HAMBURG.

28 Augustus.

De burgervergadering heeft gisteren het voorstel van den Senaat aangenomen, strekkende om de door den Hamburgschen gevolmagtigde gesloten overeenkomst, wegens de toetreding van Hamburg tot het verbond van Pruissen, Saksen en Hannover te bekrachtigen.

— De installatie der nieuwe tijdelijke regerings-commissie van het Hertogdom Sleeswijk, heeft den 25sten dezer te Flensburg plaats gehad. Uit Kiel wordt van den 27sten dezer gemeld, dat het Stadhouderschap en de Ministeriën den vorigen dag uit Sleeswijk aldaar waren aangekomen, en dat den eigen dag de blokkade van Kiel was opgeheven.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde gemeente te Zwijndrecht en Ternaard uitgebragte beroepen op DD. Gaun Dun, te Vlissingen en H. G. Kannegieter, te Hemelum.

Bij den Ondergeteekende, die zich op aanvrage der Commissie van onderstand te *Katwijk aan Zee*, bereid heeft verklaard tot de ontvangst van liefdegiften ten behoeve van de ongelukkigen aldaar, ten gevolge van de heerschende ziekte, is bereids ontvangen: van X. X. te Leyden, 1 Coupon N°. 16525 *f* 12.37½. M. M. te Leyden, 1 dito N°. 16505 *f* 1.23½. Van een ongenoemde 1 Coupon N°. 22026 *f* 12.37½. Van N. N. *f* 10. Van A. B. C. *f* 10.

Ook is hem toegezonden voor de behoeftigen te *Noordwijk aan Zee*, van de Kinderen O. *f* 6.14. Van een ongenoemde 1 Coup. Syndicaat N°. 12240 *f* 17.50. Van N. N. *f* 10.

Onder dankbare vermelding zal hij gaarne deze giften ter bestemde plaatsen overmaken, en zich verder met de ontvangst belasten.

1 September 1849. A. LIBRECHT LEZWYN.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: B. P. VERHOEVEN,
EN
F. C. BERNARD.

LEYDEN, 31 Augustus 1849.

Getrouwd: C. A. SCHMIER
EN
H. J. M. IJSSELSTEYN.

LEYDEN, 29 Augustus 1849.

Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe J. H. VAN OUTEREN, geboren VAN HEUKELOM.

LEYDEN, 30 Augustus 1849.

Heden beviel van eene DOCHTER, H. A. MULDER.
DUMARCHIE SARVAAS.

LEYDEN, 30 Augustus 1849.
Eenige Kennisgeving.

Heden verloste door Gods goedheid zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, JEANNETTE MARIE CORNIELJE, geliefde Echtgenoote van
E. J. HOOS.

LEYDEN, 30 Augustus 1849.

Heden trof mij, in mijnen pas begonnen weduwestaat, de zwaarste slag mijns leven, door het afsnijden des levensdraads van mijn dierbaar Kind JOHANNA MARIA, in den nog jeugdigen leeftijd van 17 jaren, slechts 6 dagen na den door haar betreurden Vader.

LEYDEN, J. SWEENEN,
29 Augustus 1849. Wed. JACOB VAN LEEUWEN.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.

Toen in de vorige week mijn Vader mij door den dood werd ontrukt, was ik nog niet hersteld van den schok die het overlijden van den Vader mijner Echtgenoot mij had toegebragt. Bovendien werd eergisteren het getal mijner rampen vermeerderd door het afsterven van mijne jongste Zuster, en heden trof mij nog gevoeliger slag, door het verlies mijner teederbeminde Vrouw DEBORA JACOBA MARIA PLANJER, diep beweend door mij en mijn Achtjarig Kind.

LEYDEN, 31 Augustus 1849. JACOB VAN LEEUWEN Jr.

Voor de menigvuldige bewijzen van hartelijke deelneming, bij het overlijden mijner lieve Zuster, zeg ik, ook namens mijne beide overgeblevene Zusters, bij deze vriendelijk dank.

LEYDEN, 29 Augustus 1849. W. EGELING.

Alle Crediteuren van den gefailleerden CORNELIS VISSER, *Winkelier in Hoeden*, wonende te *Leyden*, welke in gebreken zijn gebleven hunne Schuldvorderingen te verifiëren, worden voor de *laatste maal* daartoe door deze opgeroepen, om te verschijnen in de Audientie-zaal van de Regtbank, op het Raadhuis te *Leyden*, op *Woensdag den* 12den *September* 1849, *des Voormiddags ten elf ure.*

JAC. HAZENBERG, *Curator.*

De HOUDER van de **Uitgelote Obligatie**, 5 pCt. Oostenrijk bij GOLL & C°. Lett. A. A., N°. 1790, kan de Coupon verschenen 1 Julij 1849, terugbekomen, bij de Heeren LEZWYN & EIGEMAN, tegen betaling van de kosten dezer Advertentie.

Let wel s. v. p.!

De DIRECTEUR van het ***Commissie-, Handel-, Huur- en Verhuur-Kantoor*** op de Boommarkt te *Leyden*, ondervonden hebbende dat eenige Dienstboden *misbruik* hebben gemaakt, om bij het aanbieden hunner diensten, te zeggen dat zij van het **Kantoor** worden gezonden, herinnert het *geachte Publiek* toch wel te willen letten, dat een ieder door hem gezonden, immer een eigenhandig geschreven *recommandatiebriefje* bij zich moet hebben, en dat zelve zal vertoonen, opdat ten eenen male die *weg van misleiding* zij afgesneden.

Er biedt zich aan: **een fatsoenlijk Jongeling**, oud 20 jaren, van de Protestantsche Godsdienst, als *Behangers bediende*, zijnde reeds drie jaren in dat vak werkzaam geweest, kunnende de beste getuigen toonen. Tevens bieden er zich aan, onderscheidene **Heerenknechts, Koetsiers, Winkelknechts** en **Bedienden, Bakkersknechts, Pakhuisknechts** en andere **Werklieden**, alsmede **Jufvrouwen van Gezelschap, Winkeldochters, Huishoudsters**, bekwame **Keuken-, Werk-, Kinder-** en **Derdemeiden**, kunnende Naaijen, Mazen, Stoppen en met de Wasch omgaan, allen nog in werkelijke dienst en van voldoende getuigen voorzien, en berigt de DIRECTEUR, dat voortaan geene Dienstboden kunnen in aanmerking komen, welke niet in werkelijke dienst zijn, om alzoo *accuraat* en *gemakkelijk* naar hun gedrag te kunnen informeren, en daardoor continueel aan het reeds geschonken groote vertrouwen te kunnen beantwoorden. Er worden gevraagd een **Apothekers-**, een **Banketbakkers**, en een **Grutters Leerling** en een **bekwame Jager.**

Gevraagd op Land, als *Eerste Hypotheek*, de som van ***f* 400**, tegen 4½ à 5 pCt. Conditiën nader te bepalen.

Zie hier! Er worden nog gevraagd, een **Jufvrouw**, van middelbare jaren, tot adsistentie eener *bejaarde Dame*, van de Protestantsche Godsdienst, en een paar *zeer bekwame* **Keukenmeiden**, Protestantsch ook van middelbare jaren.

TE KOOP tegen Mei 1850: eene florisante **BROODBAKKERIJ, KRUIDENIERS-AFFAIRE** en **KOFFIJHUIS**, welk een goed burger bestaan oplevert, en gelegen op een aangenaam Dorp in de omstreken van *Leyden*. *De Directeur* J. C. F. DONKERSLOOT.

Het **Adres** van de ***Sub-Commissie voor de Cholera*** alhier, voorkomende in de *Leydsche Courant* van den 27sten Augustus, bevat zooveel ongerijmds en zoo vele onwaarheden, waarvan ik mij, in mijne betrekking als Lid van de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Toevoorzigt, uit de inzage der officiële stukken heb kunnen overtuigen, dat ik vermeen openlijk er tegen te moeten protesteren. Zoo zijn b. v., om geene andere punten te noemen, hare opgave omtrent het getal door de Cholera aangetasten en overledenen in het Invalidenhuis; omtrent het grootst getal aangetasten op éénen dag; omtrent het vervoer der zieken uit het Minnehuis enz., onjuist; en het is daarom, dat ik mijne Stadgenooten moet waarschuwen, aan den inhoud van dat Adres geen geloof te hechten, maar hetzelve, als strijdig met de waarheid, te wantrouwen.

Dr. H. F. VAN DOEVEREN.

Ten Kantore van **N. NATHANS**, te *Leyden*, zijn wederom te bekomen **HEELE en GEDEELTEN van KOOP-LOTEN**, voor de 209de Staats-Loterij, waarvan de *Eerste Klasse* begint te trekken op den 24sten dezer.

Tegen November 1849 of des verkiezende vroeger,

TE HUUR.

eene ruime VOORKAMER en SLAAPVERTREK, nader informatiën te bekomen, *Leyden*, Breedestraat Wijk IV No. 202.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 8sten September 1849 bij Opveiling, en op Zaturdag den 15den September daaraanvolgende bij Afslag, telkens des avonds ten 7 ure, van een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, voorzien van diverse behangen en onbehangen Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Commoditeiten, kunnende het bovengedeelte van het Huis geheel afzonderlijk, als Bovenhuis worden verhuurd, waartoe hetzelve ook geheel is ingerigt en gebezigd geweest, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, aan de Zuidzijde van het Maredorp of Haarlemmerstraat, tusschen de Donkersteeg en de Korte Mare, geteekend Wijk VI No. 285. Welk perceel te zien zal zijn des Woensdags van iedere week, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure. Kunnende dadelijk na de toewijzing door den Kooper in gebruik worden aanvaard.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN te *Soeterwoude*, alwaar van de Veiling af tot twee dagen vóór den Afslag Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 15den September 1849 bij Opbod, en op Zaturdag den 22sten September 1849 bij Afslag, beide des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een groot, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERF, waarin Zes Benedenkamers, Keuken, Kelder, Binnenplaats en groote TUIN met twee SCHUREN, en Boven Zes Kamers, Keuken, Droog- en Turfzolders en verdere Commoditeiten, staande en gelegen aan de Zuidzijde van de Hoogewoerd, tusschen de Koppe- en Krauwelstegen, uitgang hebbende in laatstgemelde steeg, Wijk III No. 448.

No. 2. Een Dito HUIS en ERF, waarin sedert vele jaren de *Koekbakkers-Affaire* met succes is uitgeoefend, aan de Zuidzijde van de Haarlemmerstraat om den hoek der Vestestraat, met een daaraan verbeeld PAKHUIS, uitkomende in de Vestestraat, Wijk VI No. 208 en 208 rood; en.

No. 3. Een Dito HUIS en ERF, waarin de *Visch-* en *Fruit-Affaire* sedert vele jaren met het beste succes wordt uitgeoefend, aan de zuidzijde van de Haarlemmerstraat omtrent de Bakkersteeg, Wijk VI. No. 229 en 230, alsmede een PAKHUIS in zekere Poort, uitkomende aan den Ouden Rijn, Wijk VI. No. 165.

Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven, en waaromtrent informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM te *Leyden*.

DE ROB Vegetal van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, alleen geautoriseerd, overtreft zeer de Siropen van CUISINIER, van LARREY, van SALSEPAREILLE, enz. Hij geneest grondig zonder Kwik, puistuitslagen, allerlei Zweren en de toevallen, voortvloeijende uit het Kraamkinds of uit de erfelijke scherpte der Vochten. Als zuiverend middel is het krachtig, is geschikt voor de Vaatbreuken, de vernaauwingen en de verzwakkingen van de Organen, voortvloeijende uit het misbruik van inspuitingen of sonderingen. Als Anti-Syphilitisch, geneest de **Rob** in weinig tijds de nieuwe en oude vloeijingen, die onophoudelijk terugkeeren door het gebruik van de Copaiva, Cubeba of door inspuitingen, die de ziekte verergeren in plaats van onschadelijk te maken. De **ROB BOYVEAU** is bovenal aan te bevelen tegen de nieuwe, verouderde of aan Kwik niet gehoorzamende Syphilitische Ziekten.

Het Prospectus der behandeling wordt *franco* en *gratis* gezonden, na aanvrage aan Dr. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, 12, Straat Richer, te *Parijs*, die *gratis* Consulten bij briefwisseling geeft.

Prijs van den **Rob** 7 fr. 50 c., bij de volgende Heeren Apothekers: DE HAAN, Kalverstraat, No. 66; BURGERS, Kalverstraat, No. 165, te *Amsterdam*; VERLINDEN, te *Bergen op Zoom*; VAN OSCH, te *Vlissingen*, RIBBINK, te *'s Hage*; EVERLING, te *Luxemburg*; Dr. GALETTE, te *Helder*; HARTONG, VAN SANTEN KOLFF en VOORHOEVE & ZOON, te *Rotterdam*; en OCHTMAN, te *Zierikzee*.

Bij J. H. REMMERS, *in Galanteriën*, op de Botermarkt te *Leyden*, is thans gevestigd het **DEPOT der TANDMIDDELEN**, bereid door de GEBROEDERS DENTZ, *Tandmeester van Z. M. den Koning, H. M. de Koningin-Weduwe en Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, enz., enz., enz.*, als:

Liqueur Philodentique, tot het conserveren en onderhouden der Tanden, alsook het tegengaan der Carie, à . . . . *f* 3.50.
Mondspoeling, tegen Scorbut en Rhumatieke pijnen in den Mond, en bijzonder voor het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, à . . . . » 3.00.
Optiat en ***Paarlwassching***, tot het wit en zuiver houden der Tanden, à . . . . » 2.50.
Poudre Dentifrice et Antiscorbutique, à . . . . . » 2.00.
Poudre à la Rose, à . . . . » 1.00.
Tandpoeder, à . . . . » 0.50.
Eau d'Orange, tot het schoonhouden en onderhouden der Kindertanden, à . . . . » 1.60.

Waterzucht wordt genezen door de Pillen van Holloway.

De geneeskracht der *Pillen* van HOLLOWAY, waarvan menigvuldige bewijzen voorhanden zijn, aan de hardnekkigste gevallen van waterzucht, is waarlijk verbazend. Dit geneesmiddel werkt zoo krachtdadig op het gestel, dat de vloeistof welke door deze ziekte ontstaat, ongevoelig wordt weggenomen, en de verdere aangroei derzelve verhinderd. De bedroevende kenteekenen welke deze ziekte aantoonen, aldus weggenomen zijnde, verkrijgt de lijder meerdere kracht, en deszelfs gestel wordt als het ware hernieuwd. Vele vrouwen, in dien leeftijd waarin zij veelal aan waterzucht zijn blootgesteld, ware het bijzonder raadzaam deze *Pillen* te nemen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN,

***Zaturdag* 1 *September*.**

1ste Qualiteit van *f* 30 tot *f* 33. — 2de Qualiteit van *f* 27 tot *f* 29.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN,

***Zaturdag* 1 *September*.**

Tarwe *f* 9.00 tot *f* 8.70. Oude Rogge *f* 5.00 tot *f* 4.70. Nieuwe Rogge *f* 4.80 tot *f* 4.50. Nieuwe Gerst *f* 3.60 tot *f* 4.20. Haver *f* 3.00 tot *f* 2.60. Paardeboonen *f* 5.00 tot *f* .480. Duiveboonen *f* 5.80 tot *f* 5.20. Koolzaad *f* 11.80 tot *f* 11.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 31 AUGUSTUS.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{11}{16}$	$53\frac{7}{8}$	$53\frac{13}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$63\frac{1}{8}$	$63\frac{3}{8}$	$63\frac{13}{16}$
Dito dito	» 4	»	$83\frac{7}{8}$	$84\frac{3}{8}$	$84\frac{1}{8}$
O. I. Leening	» 4	»	$83\frac{1}{4}$		
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$84\frac{1}{8}$		
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$155\frac{1}{4}$		
BELGIE, bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$46\frac{5}{16}$	$46\frac{1}{2}$	$46\frac{3}{8}$
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	» 5	»	$12\frac{1}{16}$	$12\frac{3}{16}$	
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	$11\frac{3}{8}$	$11\frac{7}{16}$	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$26\frac{15}{16}$	$27\frac{1}{16}$	$27\frac{1}{16}$
Coupons Ardoins			$8\frac{1}{4}$	$8\frac{9}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	$29\frac{13}{16}$		
Dito dito	» 4	»	$30\frac{7}{8}$		
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105		
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$105\frac{1}{8}$	$105\frac{1}{4}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{1}{2}$	
Dito bij HOPE	» 4	»	$85\frac{3}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$82\frac{7}{8}$	$84\frac{1}{4}$	
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$63\frac{5}{8}$		
Certificaten van dito	» 6	»	$63\frac{5}{8}$	$63\frac{3}{4}$	
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank.	» 5	»	$88\frac{1}{4}$	$88\frac{1}{2}$	
Nieuwe Metallieken	» »	»	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{4}$	
Oblig. Metalliek	» 5	»	$82\frac{1}{4}$	83	
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$43\frac{1}{2}$	$44\frac{1}{4}$	
Nieuwe Loten van	» 250	f	281	285	
BRAZILIE, 1843	» 5	pCt.	$87\frac{1}{4}$		
MEXICO,	» 5	»	$27\frac{1}{8}$	$27\frac{1}{4}$	$27\frac{1}{4}$
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{5}{8}$	$3\frac{11}{16}$	

Prijzen van Coupons: Metalliek *f* 26-50 à 27; Napelsche *f* 24.75; Div. in £ *f* 11.95; Eng. Russen *f* 11.95; Fransche *f* $56\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; Belgische *f* $56\frac{1}{8}$ à $\frac{15}{8}$; Pruissische *f* $34\frac{5}{8}$; Russen in Zilv. Roeb. $36\frac{1}{2}$; Dito Papier $10\frac{1}{2}$; Poolsche in fl. *f* 27; Coup. Grenada 1 Junij 1848 *f* 10.80 per £; Coup. Portug. 1. Jan. 1848 *f* $19\frac{1}{2}$ per £ 2; Dito Binnenl. Schuld No. 12 *f* $39\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.